

Azərbaycan böyük gələcəyə doğru inamla addımlayır

21 illik müstəqillik tarixinə malik olan ölkəmizin uğurlarının davamlılığına mühüm əsaslar var

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpa edilməsinin 21 ili tamam olur. Məlum olduğu kimi 1991-ci ilin 18 oktyabrında Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin bərpası haqqında Konstitusiya Aktı qəbul edilmişdir. Təbii ki, Azərbaycan xalqı tarixən öz suverenliyi, azadlığı uğrunda daim mübarizə aparmış və bu mübarizə uğrunda bir çox qurbanlar vermişdir.

Bir şeyi də qeyd etmək istərdim ki, dövlət müstəqilliyini əldə etmək nə qədər çətindir, onu qoruyub saxlamaq, inkişaf etdirmək, möhkəmləndirmək, gələcək nəsillərə çatdırmaq ondan da müşkül məsələdir. 21 il zaman baxımından çox böyük olmayan müddət olsa da, qazanılan uğurların böyüklüyü, miqyası bu dövrü daha da zənginləşdirmiş, sanki 100 illik bir tarixi yolun keçilməsi təsəvvürünü yaratmışdır. Təbii ki, bugünkü reallıqlardan bəhs edərkən müstəqilliyimizin ilk illərində yaşanan durumu xatırlamamaq mümkün deyil. Yenicə müstəqillik əldə etmiş dövlətlərin qarşısında müxtəlif istiqamətli yollar dayanır. Bu yolların düzgün seçilməsi ölkəyə rəhbərlik edən liderin bacarığından, siyasi təcrübəsindən asılıdır. Azərbaycan 1991-1993-cü illərdə ən ağır, böyük çətinliklər dövrünü yaşadı. Müstəqilliyini itirmək, bir dövlət olaraq siyasi xəritədən silinmək təhlükəsini yaşayan Azərbaycanı bu gün ən yüksək zirvələri fəth edən ölkə kimi görüb bundan qürur duyanda dövlət başçısı İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, bunların göydəndüşmə olmadığını da unutmamalıyıq. Bu uğurlar böyük səylərin, qətiyyətin nəticəsidir.

1993-cü ildə ölkəmizin üzərini qara buludların aldığı çətin bir vaxtda ulu öndər Heydər Əliyev xalqın çağırışına səs verərək düşər olduğumuz bəla və xaosu aradan qaldırmaq üçün heç bir dahi, müdrik dövlət başçısının öhdəsindən gələ bilməyəcəyi bir məsuliyyəti üzərinə götürməklə Azərbaycanın əbədi müstəqilliyini təmin etdi. Xatırlatmaq istərdik ki, 1992-ci ildə xalqın böyük əksəriyyətinin istəyinin ifadəsi kimi dəyərləndirilən 91 nəfər ziyalının Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılması məqsədilə ümummillə lider Heydər Əliyevə ünvanladığı müraciətə cavabında da dahi şəxsiyyət bu reallığı dəfələrlə bəyan edir ki, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi bütün Azərbaycan xalqının milli sərəvətidir və heç cür yol vermək olmaz ki, bu ayrı-ayrı siyasi partiyaların, qurumların, şəxslərin müstəsna səlahiyyətinə, monopoliyasına çevrilsin. Cavabda bu da vurğulanırdı ki, indi əsas vəzifə dövlətçiliyin, müstəqilliyin bərqərar olunmasını, milli-demokratik dövlətin formalaşmasını, müstəqil Azərbaycanın suverenliyini, təhlükəsizliyini təmin etmək və vətəndaşlara azad, xoşbəxt, firavan həyat şəraiti yaratmaqdan ibarətdir. Bu xeyirxah və şərəfli işə hər bir vətənpərvər öz layiqli töhfəsini verməlidir.

Ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-cü ilin 15 iyununda xalqın təkidli tələbi ilə hakimiyyətə qayıdışı bugünkü inkişafa, tərəqqiyə yol açdı. 1993-cü ilin 3 oktyabrında yüksək etimad qazanan və 11 oktyabr 1998-ci ildə qələbəsini təkrarlayan Heydər Əliyev milyonların ürəyindən keçən istəkləri reallaşdırdı: “Belə yüksək və məsuliyyətli vəzifəni üzərimə götürərkən birinci növbədə Azərbaycan xalqının zəkasına, müdrikiyinə, qüdrətinə güvənirəm, arxalanıram... Əmin etmək istəyirəm ki, bu ümidləri doğrultmaq üçün əlimdən gələni əsirgəməyəcəyəm.”

Prezidentliyin ilk mərhələsində həyata keçirdiyi islahatlar, böhran içərisində qalan Azərbaycanın iqtisadiyyatının gücləndirilməsi istiqamətində həyata keçirdiyi genişmiqyaslı quruculuq işləri xalqın gələcəyə olan inamını doğrultmaqla ölkəmizin dünya birliyinə açılan yoluna “yaşıl işıq” yandırdı. Artıq Azərbaycanın səsi bir çox beynəlxalq təşkilatların tribunasından eşidilir, diplomatik uğurları diqqət çəkirdi. Dünya siyasətində dəst-xətti ilə seçilən, dövlət başçıları arasında fenomen istedadı və hazırlığı ilə fərqlənən Heydər Əliyev şəxsiyyəti müdriklik simvolu kimi nümunə göstərilirdi. Bu, cəsarət və qətiyyət, liderlərə məxsus dönməzlik və məğrurluq müasir Azərbaycanın qurucusu olan dahinin həyat amalının gerçəkləşməsinin parlaq ifadəsi kimi Azərbaycanın imicini, nüfuzunu yüksəltdi.

Ümummillə lider Heydər Əliyev müstəqilliyi xalqların xoşbəxtliyi üçün başlıca amil hesab edərək bildirdi ki, azadlıq və istiqlalıyyət hər bir xalqın milli sərəvətidir. Eyni zamanda diqqətə çatdırırdı ki, Azərbaycan xalqı öz dövlətini dəstəkləyir, müdafiə edir və bu da xalqımızın əbədi müstəqilliyinin təminatıdır. Dövlətçilik tariximizdə 1969-1982-ci illərdəki təkamül böyük qürur hissi ilə yad olunur. Ulu öndər öz gücünə inandığı qədər də xalqın qətiyyətinə güvənirdi. Bildirirdi ki, əgər xalq öz hüquqlarını anlayır və onları qoruya bilirsə, o zaman ən kiçik dövlət də ən böyük məmləkət qədər güclü olur. Ulu öndər inanırdı ki, Azərbaycan öz müstəqilliyini bərpa edəcək, azadlığına qovuşacaq. İnsanların daim arzusunda olduğu müstəqilliyin əldə olunacağına inandığına görə o dövr üçün zəmin də hazırlayırdı. C.Naxçıvanski adına hərbi məktəbi təşkil etməklə azərbaycanlı gənclərdən ibarət milli zabit kadrları yaratdı. Bakıda və respublikanın bir çox rayonlarında sənaye müəssisələrinin, zavod və fabriklərin açılmasını təmin etdi. Təhsilin, mədəniyyətin, səhiyyənin inkişafına nail oldu. Lakin ölkəmizin belə təkamül yolu ilə qüdrətlənməsini istəməyən qüvvələrin mənfur siyasəti nəticəsində görülən işləri tam başa çatdırmayan ulu öndər Heydər Əliyev istəklərini 1993-cü ildən sonra həyata keçirdi. Düşünülmüş və məqsədyönlü siyasəti ilə Azərbaycanı arzuladığı səviyyəyə çatdırdı.

Onun aforizmə çevrilən “Müstəqillik qədər çətin yol yoxdur... Müstəqilliyin əldə olunması nə qədər çətindir, onu qoruyub saxlamaq, əbədi etmək ondan da çətin” kimi fikirləri hər zaman üçün proqram sənədinə

çevrildi. Hakimiyyətə qayıdışından əvvəl canından artıq sevdiyi vətəninin təhlükədə olduğunu hiss edən ulu öndər ömrünün qalan hissəsini də xalqına həsr edəcəyini bildirdi.

Qeyd etdiyimiz kimi, milli dövlətçilik salnaməsinə qızıl həflərlə yazılan tarix - 15 iyun 1993-cü il xalqı məşəqqətlərdən qurtaran Qayıdış günü oldu. O gündən etibarən müstəqilliyimizin əbədi olması üçün böyük xidmətlər göstərən dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi kimi müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu, yaradıcısı, suverenliyimizin etibarlı qaranlığı oldu.

Cəmi 23 ay yaşasa da, Azərbaycanı azad ölkə kimi tanımaq istəyən AXC-nin tamamlaya bilmədiyi işləri uzaqgörən siyasətinin qüdrəti ilə başa çatdıran, insanlarda milli düşüncə tərzini formalaşdıran ümummilli lider Heydər Əliyev xalqın demokratiya yolu ilə irəliləmək əzmini artırdı. Ötən əsrin sonunda ikinci dəfə müstəqilliyinə qovuşan Azərbaycan indi biri-birindən əhəmiyyətli uğurları ilə dünyanın diqqətindədir. Ölkəmizin dünya əhəmiyyətli tədbirlər üçün əsas məkan seçilməsi, bayrağımızın nüfuzlu beynəlxalq təşkilatların qarşısında dalğalanması artan siyasi mövqeyinin təsdiqidir. Cənab İlham Əliyev Prezident kimi fəaliyyətə başladığı gündən Azərbaycanın daha da qüdrətli, zəngin dövlətə çevrilməsi üçün Heydər Əliyev siyasətinin davam etdirilməsinin vacibliyini bildirdi. Son səkkiz ildən artıq dövr ərzində görülən işlər, əldə olunan uğurlar verilən vədin əməli işdə öz təsdiqini tapdığını nümayiş etdirir.

Azərbaycanın iqtisadi qüdrətinin artması siyasi mövqeyinin möhkəmlənməsi ilə müşayiət olunur. Bu gün Azərbaycanın iştirakı olmadan bölgədə hansısa bir siyasi, iqtisadi layihənin həyata keçirilməsinin mümkünsüzlüyü ölkəmizin əsl söz sahibinə çevrilməsinin təsdiqidir. Böyük enerji layihələrinin əsas iştirakçısı və təşəbbüsçüsü olan Azərbaycan dünyanın enerji təhlükəsizliyinin təminatçısıdır. Uğurla başa çatdıran hər bir layihə yeni layihənin gündəmə gətirilməsinə stimül verir. Məhz bu yüksək inkişafın fonunda Azərbaycan beynəlxalq səviyyədə təşəbbüsləri gerçəklilikə çevirən ölkə kimi tanınır. Ölkəmizin reallaşdırdığı layihələr dövlətlər, xalqlar arasında əməkdaşlıq əlaqələrinin möhkəmlənməsində körpü rolunu oynayır.

Uğurlarımızı şərtləndirən amillərdən biri də siyasi və iqtisadi islahatların paralel şəkildə aparılmasıdır. Prezident İlham Əliyevin çıxışlarında bu fikir hər zaman yer alır ki, elə ölkələr var iqtisadi inkişaf yüksəkdir, demokratikləşmə prosesindən danışmaq mümkün deyil. Elə ölkələr də var ki, demokratiyanın inkişaf səviyyəsi yüksək olsa da, iqtisadi durum ağırdır. Lakin ölkəmizdə siyasi və iqtisadi islahatların vəhdətliyi Azərbaycanı daha da qüdrətləndirir, möhkəmləndirir. Demokratik dövlət quruculuğu yolunu tutan Azərbaycan dövləti bu istiqamətdə inamlı addımlar atır. İnsan hüquqlarının qorunması və yeni müdafiə mexanizmlərinin müəyyənləşdirilməsi, azad mətbuatın inkişafı, siyasi partiyaların, ictimai birliklərin fəaliyyəti üçün normal şəraitin yaradılması, seçkilərin azad, demokratik, dünya standartlarına uyğun keçirilməsi və s. kimi amillər ölkəmizdə demokratikləşmə prosesinin sadəcə bir şüar, niyyət olmadığını sübut edir. Beynəlxalq qurumlarla, xüsusilə demokratik prinsiplərin inkişafı ilə məşğul olan Avropa Şurası ilə əməkdaşlığın yüksələn xətt üzrə inkişafı, qurumun qəbul etdiyi qətnamələrdə ölkəmizdə demokratik təsisatların inkişafına göstərilən diqqətin təqdir olunması da atılan addımların uğurlu nəticəsidir. Dövlət başçısı İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan üzvü olduğu beynəlxalq təşkilatlar qarşısında götürdüyü öhdəlikləri yüksək səviyyədə yerinə yetirir. Bu addımlar beynəlxalq qurumlara xoş gəlmək deyil, Azərbaycanın uğurlu gələcəyi üçündür. Bu gün Azərbaycanın beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirlərə ev sahibliyi etməsində də demokratik inkişafın rolu inkaredilməzdir. Bu günlərdə ölkəmizdə keçirilən II Beynəlxalq Humanitar Forum bir daha Azərbaycan reallıqlarının dünyaya təqdimatında əhəmiyyətli rol oynadı. 70 ölkəni, 7 mötəbər beynəlxalq təşkilatı təmsil edən 694 nəfər nümayəndənin qatıldığı tədbirdə bu fikir xüsusi qeyd olundu ki, Azərbaycan müxtəlif mədəniyyətlərin, sivilizasiyaların qovuşduğu məkandır. Forum Azərbaycanın beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirləri yüksək səviyyədə keçirmək iqtidarında olduğunu bir daha sübut etdi. “Bakı tolerantlıq simvoludur” söyləyən qonaqlar paytaxt və bölgələrimizin inkişafından heyrətlərini gizlədə bilmədilər. Təbii ki, bu uğurlar düzgün müəyyənləşdirilən siyasətin nəticəsidir. Xarici siyasətin daxili siyasətin davamı olduğunu nəzərə alsaq, ölkəmizdə sabitliyin, demokratik şəraitin, normal iqtisadi mühitin mövcudluğunun nəticəsidir ki, siyasi mövqeyimiz günbəgün möhkəmlənir. Azərbaycanın ötən il 193 ölkədən 155-nin dəstəyini qazanaraq BMT Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzv seçilməsi də deyilənlərin təsdiqidir. Azərbaycan bu uğuru ilə yeganə problemimiz olan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tezliklə ədalətli həllinə yol açır. Bu günlərdə Nazirlər Kabinetinin 2012-ci ilin doqquz ayının sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş iclasında dövlət başçısı İlham Əliyev ölkəmizin iqtisadi, siyasi, diplomatik uğurları fonunda bildirdi ki, bizim hər bir qələbəmiz Ermənistanın faciəsidir. Hər bir uğurumuz onların məyusluğudur. Ən böyük uğur o vaxt olacaqdır ki, Azərbaycan bayrağı Şuşada və Xankəndidə dalğalanacaq. Hər bir vətəndaş o tarixi günü öz işi ilə yaxınlaşdırmalıdır. Münaqişənin nizamlanmasında sülh siyasətinə üstünlük verən ulu öndər Heydər Əliyev ölkənin suverenliyinin, ərazi bütövlüyünün, sərhədlərinin toxunulmazlığının təmin olunması üçün hərbi siyasətin düzgün qurulmasını vacib amillərdən biri kimi qarşıya qoyurdu. Bu gün tam iftixar hissi ilə qeyd edə bilərik ki, Azərbaycanın güclü, peşəkar, işğal altında olan torpaqlarımızı azad etməyə qadir ordusu var. Dövlətin orduya diqqət və qayğısı gənclərimizdə vətənpərvərlik hissənin daha da artmasında mühüm rol oynayır. Azərbaycanın hər bir sahədə inkişaf dövrünü yaşaması, regionda və dünyada əsl söz sahibinə çevrilməsi bu gün harada yaşamasından asılı olmayaraq hər bir azərbaycanlıyı sevindirir, gələcəyə, ən əsası mühüm problemimiz olan Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin tezliklə həllinə inamı artırır. Ulu öndər Heydər Əliyevin “Suverenliyimizi daimi yaşatmaq, dövlət müstəqilliyimizi əbədi etmək üçün harada yaşamasından asılı olmayaraq

bu gün hər bir azrbaycanlıdan müqəddəs Azərbaycan qayəsi ətrafında əməl v əqidə birliyi, sarsılmaz həmrəylik tələb olunur” fikri hər bir azərbaycanlının həyat amalına vrilrk, fəaliyyətinin əsasını təşkil edir.

Mən Azərbaycan xalqını 18 Oktyabr - Dövlət Müstəqilliyi gn münasibətilə səmimi qəlbdən təbrik edir, xalqımıza əmin-amanlıq, yüksək rifah, vətənimizə çiçəklənmə v firavanlıq arzu edirəm.

rad Hüseynova,
BDU-nun “Qafqaz xalqları kafedrası”nın müdiri,
tarix elmləri doktoru, professor, YAP Siyasi Şurasının zv, Beynəlxalq Sokrat mükafatı laureatı